

מסורת הש"ס

[illegible]

הגהות הב"ח

[illegible]

רבינו גרשום

ליה לפני רבים דמגרשה ולא
מצי מיפר חכם: דאדריה רב
אחא. אדעתא דרבים: התם
בנושא נשים בעבירה אימר
יצרו תוקפו דנשאה ואי לא
מדיר ודאי לא מגרש:
סליק פירקא

חבא אחר הנפלים בני ח' ואעפ"י כי יצא ראשו חו. וכן דלאו בני ח' חבא אחריו כדן להלכה חבא אחריו כדן להלכה פטר רמס וזכ"א. ע"ל שהיו בני כותן עד שנידלו. כן בנפלו בזה ערס: שנידלו. מפרשו שפחה נדה: ואולי עודה שפחה לא לידה עודה עוברת כוכבים ואח"כ נישאת לישראל לא היה לה בניס בזה להלכה. דאישתא אנו: עד שיפטר רמס מאונו: כלומר ללעולו היה נמי בכור לכהן חבא אחיו עד שיפטר רמס משאכל של הידירות כלומר לא ילדה ביותה לא חשיבי למיפטרנה עולה אחריו: ואם נתגירה והיא מעוברת או שנתחררה ונתעברת. אולי ולד היה בכור לכהן בני עשר: היחות חייב לפרות שנידלו וכן אשה שלד לדה אח"כ ידילי היא וכותנ בני היא ונתעברו ולדוהן או היא ולדה לא ידעו אחיה שכבר בכור שחייב לפרות ואפי' הכי היו בכור למן וכן נמי שחמתי כ'.

נמחק: טן צורת אברים הס"ד
הפרה לגירסא זו משמע דהכ

והוא מילי. דאין לו הפרה לנדר שהורר על דעת רבים: דאדריה רב אחא. שלא ילמד עוד מיוקוּת: פשע ציוקין. מלקה אותן וממס: נקבלה. בלא נדר: גבי נשים יצרו חוספן להכי מדריגין ליה: הדרין עלך מובין אלו

י"ז זכור לנחלה. ליטול פי שנים (ה) :
לכהן. לתת לכהן פדיונו ה'

סלעים: הבא אחר נפלים שיא
ראשו. של נפל חי כגון שהיו תאומים
אחד (א) נפל ואחד כלו לו חדשיו והוא
נפל ראשו חי והחזירו ובה חזירו וקדמו
ויאם זה האחרון צבור לנחלה לראשון
זה הפסדו ואש"ג דראש שהוא
(ב) חשוב לידה מעליה מ"ט דבצי נחלה
כתיב ראשית אונות) מי שלב אציו דוה
עליו אם מת יאם נפל שהויה ראשו
לראשון (א) והיו"ו כיולו דלאו בר קיימא
הוא ואין לבו דוה עליו אבל לענין כהן
פטור האי ולי אחרון דבפטר רחם
תליא מילתא והי ראשון פטר את
הרחם: וכן ט' שיא ראש מם. והחזירו
ויאם אחיו הוי צבור לנחלה דהא ראשון
לא חשיב שאין (א) הלכ' [אציו] דוה
עליו ולענין כהן פטר רחם הוא אבל
יאם ראשון (א) בן ט' חי ואח"כ החזירו
ומת צבור לנחלה נמי לא הוי זה הבא
אחרי: וכן חפצי צבמה (א) למיפטר
מנחלה ופטר דאין (א) הלכ' דוה
עליהם אבל פטר רחם מיהא הוו:
עד שיהא בו מזרח האדם. לא חשיב
פטר רחם והבא (א) אחיו צבור אף
לכהן: מנחל שאין לו זורת (א) פנים:
אלא שלי. שהרי אין שלי צלל ולי
ואו שנימוח ומיהו פטר רחם הוי:
שפיר. עד שמונח של ארץ. מרחם.

מפרש במסכת נדה בהמפלת (דף קה)
מהו ריקומו של שפיר: **מחוקק**. אברים
אברים ויאל כו"ט) הוי פטר רחם אבל
ראש מחוקק לא פטר אם קדם אחיו
ויאל קודם יליאת רוב אברי המחוקק
הני"ט נמי בזכר לכהן: **שכבר ילידה כו"ט**
לדענין נחלה תליא מילתא באז דכתיב
(דברים כא) ויאל אונזו לענין כהן)
פ פטר רחם: **עודה שפחה**. שפילו
עודה שפחה בלידה ראשונה וגשמחרה

עכשיו: עובדת כוכבים ונאגייירה. ומשנבאת ליד ישראל ילדה יא נמי
היו צבור לנחלה שהרי לזה לא היו בנים ולכן לא דלינו פטר רחם:
לנחלה ולכן. דברים יא הולדו לה זהויתה עובדת כוכבים לא
פטרי: נאגייירה מעוברת. ובעלה עמה וילדה היו אותו ולד צבור לכהן
לפטור רחם הוא בישראל ולא לנחלה (ו) דהורמו שלא בקדושה ולא
צר נחלה הוא יא וחרע מנרי רחמנא אפקריה דכתיב (ויחזקאל כג) חורמת
קוסים ורמסת: היא ורבעה. (יז) או צת ישראל מצברת שילדה עם
כהנת מצברת ואין ידוע איזה ולד של ישראל: או היא ולויה. דלוייה
נמי פטור צנה מחמש סלעים כדאמנן בפי"ק: או היא ואשה שכבר
ילדה. ואין ידוע איזו (ו) צנה צבור לכהן. ורבותא קא משמע לן
דבעלה של מצברת חייב ה' סלעים לכהן דהבן זכר יא לו כל
היכא דאיתיה ולא לנחלה דהא לא ידע צריה דמאן הוא: וכן מי
שלא שהספ דו'. נמי צבור לכהן והוא יפדה עצמו ולא לנחלה
דהא לא ידע מאן ירית. ובגמ' [מ] פריך דאפילו פשוט נמי לא היו:
גמ'

מילתא פלוגתא דלמוראי היא צפרק המפלת (גדה דף עט.) דר' פי' בקונטרס ובעלה עמה וילדה הוי אותו ולד בכור לכהן דפטור הוא דורע מזרי רחמנא אפקריה דכתיב וזרמת סוסים וזרמתם וצחנת שולד דמי ואינו חשוב ^(ג) אציו ואש"ג דבעודו מזרי חשוב אציו גבי נחל דבר תורה ומיירו צפרק נושאין על האנטסה (יבמות דף נח.) אמרנין הי' שני אחין מאומים דטיפא אחת ^(ד) [יהיא] ונחלקה לשנים וקמני ואין חיי לטעמא דאפקריה אש"ג דנתיירו ולא כגי בטעמא דקטן שנולד דמי למנסב נשי דהדדי מלא דלמי לחלוסי בישראל והסת משמע דלפי' קמני לא חוללין זמן מייבום; (ש"ך לעז"ז) ואיירי דבעי צפרק בכור דמשמע דוקא נפל האי בר קיימא הבא אחר הכור

מומין אלו פרק שביעי בכורות מו.

לו הפרה כדאמר אמימר הכא ויש לפרש דלענין נדרי אשמו אין לחלק בין צרכים בין על דעת רבים כיוון דצרכים יש לו הפרה לרב הווא ה"ה על דעת רבים בנדרי אשמו וכי פריך התם ארב הווא וליחוש דילמא אולא לגבי חכם ושאר לה ומשני קסבר כריך לפרט את הגדר הוה מצי

לשנויי דמדיר ליה על דעת רבים אלא
ללא כריך ועוד י"ל דרב הונא לית
ליה דלמימר דהא דקאמר אממר
אפילו למ"ד נדר שהודר בדרים כו'
לאו אפלוגמא דלמורא קאי דרב הונא
ורב נחמן זי' בריש השולח (סס) אלא
אפלוגמא דר' יהודה ורבנן במוקדש
(סס דף מו): **אמר** אממר אלכמא
אפי' ל"מ כו' צפ' השולח (בגטין לו).
גרס הלכמא אפי' למ"ד כו' וצמכות
(דף עז). גרס' ברוב ספרים הלכמא
דאפי' ל"מ כו' וצמכות.

הדרך עלך מומין אלו

יָנוּ בְכוֹר לִכְהֵן בְּכוֹר
לִנְחֻלָּה בְּכוֹר לִנְחֻלָּה
לֹא לִנְחֻלָּה וְלֹא לִכְהֵן
אֵינוֹ "בְּכוֹר לִכְהֵן הַבָּא
שִׁיצֵא אֶת רֹאשׁוֹ חַי
מֵת" (א) הַמַּפְלֵת כַּמִּין
רַבִּי מֵאִיר וְחכ"א עַד
וּמַפְלֵת סַנְדֵּל אוֹ שְׁלִיא
מִחוּתֶךָ הַבָּא אַחֲרֵיהֶם
לִכְהֵן יְמֵי שְׁלֹא הָיוּ לוֹ
יִלְדָּה עוֹדָה שְׁפַחָה
יֵת כּוֹכְבִּים וְנִתְגִּיירָה
הַ בְּכוֹר לִנְחֻלָּה וְאִין
הַגִּילִילי אוֹמֵר בְּכוֹר
בְּמֵר רַחֵם בִּישְׂרָאֵל עַד
לֹא יְמֵי שֶׁהָיוּ לוֹ בָּנִים
הַ נִתְגִּיירָה מְעוֹבֶרֶת
וְיִילְדָּה הִיא וְכַהֲנַת
כֹּהֵן יִלְדָּה יוֹכֵן מִי שְׁלֹא
לִשְׁנֵי חֲדָשִׁים וְנִשְׁאֵת
תִּשְׁעָה לְרֹאשׁוֹן אִם בֶּן
הֵן וְאֵינוֹ בְּכוֹר לִנְחֻלָּה:
גמ'

צפניהם אצל על דעת [רבים] סתם לאו כלום הוא ועל דעת יחיד יאז ואע"פ שפירש על דעתו יכול חכם להתיר ים:

הדרן עלך מומין אלו

יֵשׁ בְּבוֹר לְנַחֵלָה ב'ו' אִיּוּהוּ בְּבוֹר לְנַחֵלָה ב'ו'. הכא נקט אמאי דפתח ביה חזמנין דנקט דאסליק מנייה כדמפרש בריש גדרים (דף טז:) **הַמַּפְלָת סנדר' ב'ו'.** בפרק המפלת (דה סו.) מפרש סנדל דתנן גבי בכורות למאי הלכתא לזא אחריו וכו' וא"ת מה חידוש הוא הא צהריא קמני לה הכא וי"ל דס"ד דזא אחריו דמנתיין דהכא היינו אותו שילד צעיבור אחר ולא אותו שעם הסנדל דרגילות הוא שילד קודם הסנדל ולהכי פריך למאי הלכתא דמיפוק לי שהרי זא אחר שילד שעם הסנדל דאין סנדל שאין עמו ולא ומפרש ללואותו זא עמו הניול עם הסנדל אצטריך לנתיניא דפעמיים שהוא זא אחר הסנדל^ט: **והיוצא** מחותר. פי' צקונטרס דרוב אנדרים

יג מחמתים פוטרס את הרחם אבל ראש לא פטר במחמת וכן
 גן סדר הם דאפי' מחמת הראש פוטר: **נתגיייר** מעוברת.
 חס בישראל הוא ולא נחלה דהורמו שלם בקדושה ולא בר נחלה
 פי' טעם זה דנלאיה לאו בר נחלה הוא משום דגר שנחגייר כקטן
 ונלא אמרי' רחמנא אפקריה לעינין זה לזרעיה יג דהא מזרי יורש אביו
 דאמור רבן אין אב למזרי לאו משום דשטופי בזימה ולא ידיע דהא
 ש משום אשת אח ש"מ אפקורי אפקריה רחמנא לזרעיה דמזרי דלרין
 ד תימה הוא וי"ל דאי' טעמא דאפקריה לזרעיה היה לנו לאסור
 אסורא ליכא לאו חייצין לאו דוקא וגם היה לנו להרין חלינה והתם
 סיפא בן מ' בו. מגופה הוה מצי יה ללמיר דנקט ראשו משום
 נמי לא הוי אלא סיפא דייק ליה בפשיטות טפי:

דאס

עין משפט
גר מצוה

בא א מיי פ"ו מהלכות
ביאת מקדש הל' ט:
בב ב ג מיי פ"ו מהל'
שבוטות הלכה ח
טוש"ע יו"ד סימן רכח סעיף
רא:

א ד מ"פ פ"ב מהלכות נחלות
ה' י' טו"ש"ע ח"מ ס"י
רעו סעיף ו'
ב ה מ"י פ"א מהלכות
בכורים ה' י' טו"ש"ע
ד מ"י ס"ה סעיף כד'
ג ד מ"פ פ"ב מהל' נחלות
ה' י' טו"ש"ע [שם סעי'
ז כח] וד"מ ס"י רעו סעי'
ח ט'
ז מ"י ש"ס ופ"א מהל'
בכורים ה' י' טו"ש"ע ח"מ
שם [שם סעי' כח]
ח [מ"י פ"א מהל' בכורים
ה' י' טו"ש"ע ח"מ שם
בכורים

תורה אור השלם

1. קָדַשׁ לִי כָל בְּכוֹר פֶּטֶר
כָּל רֶחֶם בְּבִנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּאֶדָם וּבְבִהֶמָּה לִי הוּא:
שְׁמוֹת יֵג ב

מוסף רש"י

אדעת רבים. על דעת רבים
ועל דעת בית דין (מכות טז).
כך יאמרו לו הרי אנו מדירין
אותך על דעתנו (גיטין לו).
או: שאומרים לו נדור (ערכין
כג.).

הדרן עלך מומין אלו

[illegible]

שיטה מקובצת

אַ אמר ס׳א דאמך: אַל
 על הפרה. וְהָעֵצ
 העצ שמעתי מִפִּי מִמּוֹר
 יצחק בִּי ברוך משום דאין
 דגרימס וזחוטמס שוה אדון
 הרבים מחזקתמס בחרטמס
 אחת ואַל בפחת אחת
 וְאֵל אַחַד וְאֵחָד יָכוֹל
 להיות שוה לדעת חבירו
 שְׂעָרָה שְׂעָרָה מְנוּזָה
 אפרה אַל הָטוֹר
 דלכולם מִסְכִּימִים
 ומחזקתמס בדבר
 שוה יחליק גבי חכם
 שוה אלא גבי חרטה אַל
 שחנתור שנות על דעת
 רבים אַל וְהָפַךְ
 שנויות הכחוח אדון שמפר
 חליק פחת על חרטה
 חלקק פחת דעת הרבים
 לגרמס אחרים ויכול להפך
 שְׂעָרָה: אַל הָיִיתָ
 רודקי אֲדֹמֶה: אַל נִפְלִים
 שחזקתמס וְאֵל
 שִׁמְעוּ הָרִשָּׁה וְאֵל יוֹדֵה
 ילד עודה: אַל מִישְׁרָאֵל
 אַל ילדו אַל ילדו
 גִּמְחָה: אַל וְהוּא
 וְהוּא ילדו